

HELP! EEN NIEUW CURRICULUM

Na Groningen en Nijmegen heeft ook Amsterdam afgelopen jaar een nieuw bachelorcurriculum ingevoerd. Dat is voor studenten én docenten flink wennen. Hoewel er veel 'zittenblijvers' zijn, heeft dit niet geleid tot veel meer afhakers.

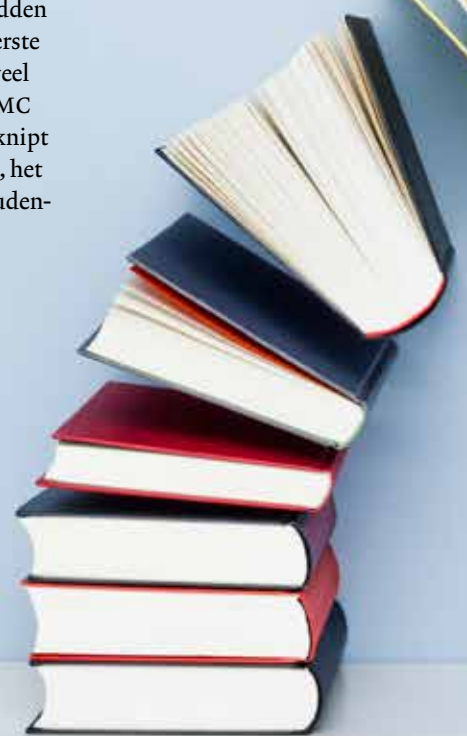
Geneeskundefaculteiten nemen hun opleiding om de zoveel tijd op de schop. Soms wordt er flink gesleuteld aan het bestaande programma.

Maar onder meer Groningen, Nijmegen en Amsterdam voerden de afgelopen tijd een compleet nieuw curriculum in. Zo kiezen Groningse studenten sinds 2014 één van deze vier *learning communities*: *molecular medicine*, intramurale zorg, duurzame zorg of *global health*. Jaren daarvoor begon Groningen al met probleemgestuurd en competentiegericht onderwijs. Ook het AMC introduceerde afgelopen jaar meer zelfstudie en het leren in werkgroepjes. 'Deze nieuwe werkvorm is heel interactief, totaal anders dan achteroverleunen bij een hoorcollege', zegt Charlotte (19), die het afgelopen jaar haar eerste jaar deed in het AMC. 'Ik maakte bijvoorbeeld een meerkeuzetoets van zeventien vragen eerst zelf online, en daarna gezamenlijk met mijn groepje. Het cijfer was gebaseerd op een mix van mijn eigen resultaten en die van de groep.'

Spiraalmodel

De start van een nieuw curriculum betekent dat studenten, maar ook

docenten nogal eens worstelen om weer routine te krijgen. De overgang gaf reuring, zegt hoofd bachelor Gabor Linthorst van het AMC. 'Op logistiek vlak, maar bijvoorbeeld ook op het gebied van tentaminering. Hoewel we de tentamens wel hadden getest, werden ze toch voor de eerste keer gemaakt', zegt hij. Net als veel andere faculteiten besloot het AMC vanaf 2016 ook om vakken opgeknipt door de jaren heen aan te bieden, het spiraalmodel genoemd. Waar studen-

HET EERSTE JAAR BETEKENDE 'CHAOS EN VEEL KINDERZIEKTES'

ten voorheen het blok neurologie of gynaecologie na acht weken afsloten met een tentamen over het hele boek, verdiepen de Amsterdamse studenten zich nu elk bachelorjaar iets verder in een vak. 'Kennis kan zo niet wegzakken want een vak komt elk jaar terug en er wordt voortgeborduurd op wat je al weet', zegt Linthorst. In het eerste jaar staat bijvoorbeeld de normale baring op het programma, in het tweede jaar infertiliteit en in het derde jaar complexe zwangerschapsproblematiek.

Zittenblijvers

Deze werkwijze brengt wel met zich mee dat je eigenlijk niet verder kunt als je vakken niet hebt gehaald. 'Want

je moet basiskennis hebben voor je je gaat verdiepen', stelt Linthorst. Tegelijk met het nieuwe curriculum werd daarom een dwingend studieadvies ingevoerd: Iedereen die meer dan één van de vijf vakken heeft gemist, krijgt geen toegang tot het tweede jaar. En dat waren er afgelopen jaar nogal wat in het AMC. Veertien studenten besloten helemaal te stoppen met hun studie. Volgens Linthorst is onduidelijk welke invloed het nieuwe curriculum maar ook het ingevoerde studieadvies hierop hadden. 'Het is lastig vergelijken met voorgaande jaren, toen een dergelijk studieadvies nog niet bestond.'

Voor Charlotte betekende het eerste jaar 'chaos en veel kinderziektes'. Ze schat dat ze één van de ongeveer negentig 'zittenblijvers' is die dit jaar twee of meer gemiste vakken uit het eerste jaar opnieuw proberen te halen. 'Dit is voor mij een licht studiejaar. Veel studiegenoten die moe-

ten herkansen gaan bijvoorbeeld ook reizen. Maar ik heb gevraagd of ik de vakken die ik wel had gehaald weer mag bijwonen en aan de practica mag meedoen.'

Niet de dupe

Hoewel geneeskundestudenten snel studeren, lopen ze al gauw een halfjaar uit met hun bachelor. En gemiste vakken zijn bij een nieuw curriculum lastiger in te halen omdat ze een totaal nieuwe vorm hebben gekregen. Ook het UMCG kreeg bij de verandering in 2014 te maken met studenten uit eerdere jaren die achterliepen, zegt Remko Bezema, hoofd van het onderwijsinstituut van het UMCG. Bezema: 'We wilden

niet dat studenten de dupe zouden worden en stelden een speciaal programma op om achterlopers alsnog snel aan hun diploma te helpen, om ze als recidivisten te laten invoegen in het nieuwe programma of om de knoop door te hakken om te stoppen.' Eind oktober worden de eerste nieuwe bachelorbullen uitgereikt. Bezema concludeert dat het uitvalspercentage stabiel is gebleven met de komst van het nieuwe onderwijsprogramma, hoewel de studenten-evaluaties aanvankelijk 'niet zo goed' waren. Maar ook de tevredenheidsscores van de artsen in spe zijn weer op peil.

Waarderen

Roosters die pas op het nippertje klaar zijn en de behoefte aan tijd om te wennen speelden ook het Radboudumc parten, toen in 2015 het nieuwe curriculum werd ingevoerd. De planningsvaardigheden en zelfwerkzaamheid die het universitair medisch centrum ermee wilde aanleren om studenten beter voor te bereiden op de complexiteit van hun toekomstige vak, werden bij de studenten direct maximaal aangesproken. In Nijmegen leidde dit tot 'een enkele extra student' die stopte met de studie, vertelt opleidingsdirecteur geneeskunde Marjolein van de Pol. Maar dat jaar werd ook de basisbeurs afgeschaft. De studieleening is sindsdien in veel gevallen een gift als de student voor februari stopt met studeren. 'Dat vertroebelt het beeld misschien. We zagen ook een piek in het aantal stakers in 2011 bij de introductie van het bindend studieadvies. Toen gaf op eigen initiatief vroeg staken je de mogelijkheid het jaar erna weer te starten', aldus Van de Pol. Uit de Nationale Studenten Enquête blijkt dat studenten het nieuwe onderwijs wel waarderen en zich goed voorbereid voelen op hun beroep.

Nu Charlotte in het AMC het eerste jaar nu voor de tweede keer doet, ziet ze een groot verschil: 'Er is goed geluisterd naar de student. De werkdruk was te hoog, daar wordt nu beter op gelet bij opdrachten. Ook al zien we de eerstejaars zich nog ergeren aan dingen, wij als zittenblijvers zijn blij met de verbeteringen.' ●